UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Preceptorium diuine legis venerabilis fratris Joha[n]nis Nider de ordine predicatorum

Nider, Johannes

Nurnberge, 28.VII. 1496

Octauu[m] de suffragijs mortuor[um].

urn:nbn:de:hbz:466:1-31252

Visual Library

bſle eſt. q̃ de alijs bonis. Talis aũt re
ſtitutio fiat ſic vt ille dãnificãs illũ dã
nificatũ ſuadẽdo. inducẽdo. exhortã
do. ⁊ alijs bonis modis efficacit̃ īdu
cat ad pniam ad vite emẽdationẽ. ad
actus bonos. ꝟtutũ generatiuos. Et
ſi nõ ſufficit ſua ꝓpria pſuaſio. aut ex
hortatio ⁊ ſimilia. adducat alios effi
caciores. dũmodo tñ ill' nõ ꝓdat pctm̃
illi⁹ occultũ. Et ſi nõ ſufficiunt pſua
ſiones hmõi ⁊ inductio ad bonuꝫ. qꝛ
facili⁹ eſt puertere q̃ cõuertere. tũc te
net̃ vltra hoc quantuꝫ põt impetrare
illi ꝯuerſionẽ p oꝛones ꝓprias. ⁊ p ora
tiones alioꝝ p ipm̃ impetratas ⁊ ꝓcu
ratas ⁊ alijs ſiſibus. aut melioꝛib⁹ mo
dis poſſibilib⁹. dãnificãs igit̃ aliqueꝫ
in bonis aie tenet̃ ſibi reſtituere quã
tum ſibi ẽ poſſibile. ſemp tñ ſic agẽdo
ꝙ nõ publicet illius occultũ peccatũ.
⁊ ei⁹ pſonã quã noſcunt. aut noſcerẽt
veriſimiliter pro futuro. Ex his ẽ dili
gẽter cõſiderandũ q̃ magnũ pctm̃ eſt
ſollicitare ⁊ inducere aliũ ad peccãdũ
qꝛ i ſe eſt magnũ pctm̃. ⁊ vltra h̃ tenet̃
homo illi reſtituere ⁊ dãnũ recompẽ
ſare. qđ homo vix põt facere ad cõdi
gnũ. eo ꝙ volũtatẽ iam electã ad ma
lum vix põt homo reducere ad ꝟtutẽ
Pauci etiã ſunt q̃ ſic reſtituere tenen
tur. cũ tñ multi ſunt q̃ ſic reſtituere te
neant̃. Creberria em̃ ẽ illa dãnificatio
⁊ maxie circa iuuenes vtriuſq; ſexus
q̃ ſepiſſime inducunt̃ ad mala ſupra
dictis mõis ⁊ nõnũq̃ maioꝝ exẽplis
peſſimis corrũpunt̃. Sed qđ facien
dũ eſt đ eo q̃ dãnificat aliũ retrahẽdo
eũ a religiõe: Rñ. Scđo. ꝙ ſi q̃s abſtra
xit a religiõe aliquẽ iã obligatũ ad re
ligionẽ ꝓfeſſiõis obligatiõe tenet̃ age
re reſtitutõnẽ. dãnificauit. n. religiõeꝫ
in illa pſona. tenet̃ agẽ vt ille redeat ad
religionẽ. ſ; ſi aliquẽ diſpoſitũ ad itrã
dũ relionẽ retraxit. aut ipediuit ne in
traret. ⁊ h̃ nõ fecit intẽtiõe cõſulẽdi ꝓ

p̃rie vtilitati ſ; ſine fraude. aut ex aliq̃
rõnabili cã. ſ; fecit intẽtione nocẽdi re
ligioni. ⁊ tũc qꝛ intereſt inter hĩe. ⁊ in
ter ꝓpe eſſe. iõ nõ tenet̃ ad tantã reſti
tutionẽ religioni. ad quantaꝫ teneret̃
ſi ille fuiſſet in religione accept⁹ actu
aliter. Tenet̃ tñ ad aliqua reſtitutionẽ
vt ad inductionẽ illi⁹ retracti. vt ad
hoc ingreddiat̃. vl' ad inductionẽ aliq̃
lem alicui⁹ alteri⁹ aliqualiter equalẽ
tis. ita tenet̃ reſtituere religioni iniuſte
p eũ dãnificate. Perſone ꝟo p eũ in
iuſte dãnificate. vt quã retraxit extra
religionẽ. aut quã ipediuit ne igrede
ret̃. tenet̃ etiaꝫ ad reſtitutionẽ. Tenet̃
em̃ eũ oi diligẽtia inducẽ ad intrãduꝫ
monaſteriũ. qđ ſi nõ põt efficere. aut
forte ille quẽ impediuit ne itraret po
ſuit ſe ad ſtatũ nũc icõpoſſibilẽ reli
gioni. vt matrimonij. tenet̃ ſibi in ſua
ſionib⁹ ⁊ in alijs ſpũalibus bonis ad
equiualentiã illoꝝ bonoꝝ in q̃bus eũ
dãnificauit retrahendo a religione. ⁊
ad q̃ maioꝛa ꝓfeciſſet in religiõe q̃ in
ſeculo. Et hoc tenet̃ facere ſm modos
ſupra poſitos de dãnificato in bonis
aie quo ad virtutes. aut ſm alios me
lioꝛes ꝓut poterit.

Capitulum. viij.

Com viui ſatiſfacere poſſint p
defunctis. ⁊ p morituris. ⁊ p
alijs viuis ⁊ illã negligẽdo gra
uiter peccẽt. Idcirco adhuc de ſatiſfa
ctione. ſcꝫ quõ p ſuffragia poſſum⁹ ſa
tiſfacere pro mortuis tria oſtendent̃.
Primo q̃ aie iuuari poſſint p ſuffra
gia. Scđo q̃bus reb⁹ iuuari pñt. Ter
tio q̃ eas iuuare pñt. De pmo notan
dũ. ꝙ ſex ſunt loca aiaꝝ. vt dic̃ mgr̃ in
.iiij. circa diſ. xx. ⁊ xxi. Et Tho. cum
alijs theologis. videlicet celũ. infern⁹
dãnatoꝝ. lymb⁹ pueroꝝ. lymbus pa
trũ. hic mũdus. ⁊ purgatoriũ. Et ſolũ
in purgatorio. ⁊ hic exiſtẽtib⁹ ꝓſunt
ſuffragia quo ad liberationem p eue

In primis eñ locis exñtibus nõ pro-
ſunt ſuffragia.ſ.exñtibus i celo ꝑ mo
dũ indigẽtie q̃ ad p̃miũ cẽtiale. dicẽ
te btõ Aug. Iniuriã facit martiri qui
orat ꝓ martire. Prodeſt tñ eis ſuffra-
giũ ad p̃miũ accñtale. qꝛ gaudiũ ẽ in
cel' ſup vno pctõre pniam agẽte Luc
.xv. Orare eñ ꝓ talibus i cel' infideli-
B tatis ẽẽt. Eſt aũt certũ aliquẽ eſſe in
celis q̃ntuplr̃. Prio ꝑ bibliã noui te
ſtamẽti de aplis. dempto Iuda. Se-
cũdo de patrib⁹ veteris teſtamẽti per
bibliã veteris teſtamẽti. Tertio q̃ ſuſti
nuit martyriũ ꝓ fide. etiã ſi añ pecca-
uit. vt de Cypriano refert Aug. q̃ falx
martyrij abſtulit venialia ab eo. Quar
to ſi poſt baptiſmũ ſtati decedat par-
uulus. ꝛ tũc ſi ipſo pñte celebrat̃ miſ-
ſa. dici dꝫ ꝓ oibus defunctis vel alijs.
Si aũt maior iſante morit̃. tũc põt ꝓ
eo celebrari. cũ beat⁹ Greg. iiij. dialo.
dicat damnatũ puer necdũ q̃nquẽnẽ
Si etiã adult⁹ ſtatim poſt baptiſmũ
moreret̃ orari põt ꝓ eo. qꝛ forte nõ pe
nituit niſi ꝓ mortalib⁹. ꝛ tunc indiget
ꝓ venialib⁹. Quinto ſi ẽ canonizat⁹ ꝑ
eccliã. In ſcd̃is locꝫ nõ ꝓſunt ſuffra-
gia.ſ.exñtibus i dãnatoꝝ iferno. Vñ
Aug. Si patrẽ meũ ẽẽ in iferno ſcirẽ.
nõ plus ꝓ eo q̃ ꝓ diabolo orarẽ. ꝛ te-
ſte ecclia. In iferno nulla ẽ redẽptio.
ſm legẽ cõez. qd̃ dr̃ ꝓpt̃ Trayanũ quẽ
btũs Greg. liberaſſe legit̃ d̃ iferno o-
C rãdo. Eſt aũt certũ ẽẽ i iferno hereti
cos p̃. ſcd̃o iudeos. t̃tio paganos. De
xp̃ianis aũt ñ ſic certũ ẽ. q̃uis. n. pcm̃
coꝝ manifeſtũ ſit. nõ tñ pena. vñ põ ꝓ
eis orari i ſecreto. Et pñt ſuffragia fie-
ri ꝓ ill' q̃ ſeipos occiderunt. q̃ in bello
iniuſto mortui ſũt. q̃ duello iterierũt.
aut q̃ i torneamẽtꝫ ſuccubuert̃. aut cũ
meretrice. Dic. n. Aug. in d̃ cura pro
mortuis hñda. Pro oib⁹ dꝫ fieri oõ ſꝫ
nõ dꝫ fieri publice ꝓpt̃ ſcãdalũ. Exem
plũ habes de Greg. iiij. dial'. q̃ ꝓ ꝓpꝛie
tario orare diu diſtulit. Silr̃ debet fie
ri ſuffragiũ ꝓ ſuſpẽſis ꝛ iuſte dãnatꝫ ꝛ
ſbito mortuis. qꝛ etiã latro i cruce pe-
nituit. Si aũt inueniat̃ ſbito mortu⁹.
qui p̃us bone vite fuit. publice oõ dꝫ
fieri. qꝛ iuſtus ſi morte p̃occupat⁹ fue
rit. i refrigerio erit Sap. iiij. In tertio
nõ ꝓſunt ſuffragia.ſ.exñtibus in lym-
bo pueroꝝ. qꝛ nõ ſunt in ſtatu diſpoſi
to. ſicut nec iſti in inferno. qꝛ nõ ſũt de
cõitate fideliũ. Eſt eñ vna vniuerſalis
ecclia in charitate ꝯiũcta. q̃ ẽ ſocietas
ꝛ amicitia ſpũalis. de q̃ in ſymbolo.
Sanctoꝝ cõionẽ. Et pſ̃. Participem
me fac deus oim timentiũ te ꝛc̃. Ideo
quicq̃d vnus lucrat̃ ꝑ orões penitẽs
hic ꝛ in illa ſocietate eſt oim. aut q̃ ad
cõgratulationẽ. aut quo ad ſubuẽtio-
nem. ſꝫ iſti in inferno damnatoꝝ ſunt
de ſocietate diaboli ꝛ velut mẽbra pu
trida. ꝛ q̃ in lymbo pueroꝝ ſunt. a ſo-
cietate ſanctoꝝ ſunt excluſi. iõ nõ pro
ſunt eis nr̃a ſuffragia. In q̃rto nõ ꝓ-
fuerũt.ſ.exñtibus in lymbo patrũ. nõ
quo ad meritũ. qꝛ nullũ eſt poſt hãc vi
tam. nec ad ſatiſfaciendũ. qꝛ nõ habe-
bant ſatiſfacere. niſi ꝓ debito huma-
ne nãe totius. qd̃ ſolus xp̃s ꝑ infinitũ
meritũ tollere potuit. In q̃nto loco D
exñtibus.ſ. in h̃ mũdo ſuffragiũ ꝓdeſt
ſcꝫ tam illi q̃ facit q̃ iſti aie ꝓ q̃ facit. ſi
eſt in purgatorio. Prio eñ. id ẽ. ſatiſ-
faciẽti põt ꝓdeſſe triplr̃. Vno mõ ad
merendũ ſi ſit in charitate. Nihil eñ
minus meret̃ de gaudio celeſti q̃ ſi ꝓ
ſe fieret ſuffragiũ. ſm illõ pſ̃. Oratio
mea in ſinũ meũ cõuertet̃. Immo q̃ñ
q̃ plus meret̃ q̃s orãdo vel celebrãdo
ꝓ alio q̃ ſi ꝓ ſe faceret. qꝛ maiori fer-
uore charitatꝫ ſuccẽſus videt̃ q̃ ſcintil
las feruoris mittit ad alios. maxie ad
inimicos. In cui⁹ euidẽtiã xp̃o orante
ꝓ inimicis latro ꝯuerſus ẽ ad pniam
Et ſm Augꝫ. Stephano orante pro
inimicis. Paulus tandem conuertit̃

Alio modo prodeſt faciēti ad ſatiſfaciendū ꝑ ſe indirecte. qꝛ ſi iſte ꝓ quo ſuffragiū fit nō indiget. vt qꝛ eſt in celo. aut qꝛ nō eſt capax. vt ſi eſt in inferno. qñ tūc ſuffragiū faciēs eſt talis intentiōis habitu. ꝙ ꝓ ſe faceret ſi non crederet ꝓdeſſe illi. tunc ſuffragiuꝫ ſatiſfacit ꝓ faciēte ſi indiget. Si autē nō indiget. dicit Pe. pa. diſ. xlv. q̄rti. tunc in ſuffragio dꝫ ſemꝑ eē implicita intentio facientis. vt aliis ꝓſit indigentibus hic vel i purgatorio. Si aūt fiunt ſuffragia multa ꝛ ſpālia ꝓ illo q̄ nō indiget. vt qꝛ ē in glīa. vl' in inferno ꝛ ſupereſt. vl' qꝛ minus indiget. tūc diuiditur indigētibꝰ ꝑ deū. ſic ſꝫm Aug. i regula dr. Cū dat' veſtis i monaſterio. vl' aliud nō indigēti. dat abbas illi q̄ indiget. Et idē dicit Tho. Et ꝓbat ex ſmōe quodā Dam. de dor. Tertio mō indirecte ꝓdeſt faciēti q̄ ad oꝛōnis ſbſidiū qꝛ iſte cui ſuffragiū preſtat'. ſiue ſit in celo ſiue in purgatorio. tenet' orare ſaltem cū liberatꝰ fuerit ꝓ faciēte ſuffragiū al's eēt ingratꝰ. Vñ Matth. x. Si quidē fuerit filius pacis. reſidebit ſuꝑ illū pax vr̄a. ſin aūt ad vos reuertetur. Quarto mō tñ nō prodeſt directe ad ſatiſfaciendū. Vñ ſi tibi iniūctum eſt vnū pſalteriū. ꝛ defuncto iniūctū fuit aliud pſalteriū. ſi dico ꝓ defuncto vnū pſalteriū. adhuc ſum obligatus ad dicēdum aliud ꝓ me. Sil'r eſt in humanis debitis. ſi debeo vnū flor'. Johanni. ꝛ frater meꝰ eidē etiā vnum. dando vnū ꝓ fratre nō me acquitaui. In purgatorio aūt exñtes ſunt in magnis debitis erga deū. que debita ſi nemo eis ſubuenit luere oportet penis. ꝛ ſic ſatiſfacere.

E ¶ Ex ꝓmiſſis pꝫ. ꝙ mltis modis meliꝰ eſt orare ꝓ mortuis fidelibꝰ q̄ꝫ pro viuis. qꝛ mortuꝰ. aut ē me ignorāte in inferno. ꝛ tūc q̄dū glīe merui ꝑ opus bonū. ſi ſum i charitate ꝛ ſatiſfactio cedit mihi. Si aūt ſum extra charitatē ꝑ actum ſuffragij diſpoſui me ad charitatē aliq̄liter ꝛ opꝰ feci ad minus ꝓmeritoriū ꝛ ſi nō meritoriū. aut eſt i purgatorio. ꝛ tūc lꝫ ſꝫm oēs nihil mihi mereri poſſit nec ſibi. tñ ſꝫm multos ꝓ me pōt exaudibilit' orare. ſicut Hieremias. ij. Mach. xv. orauit exaudibilit' ꝓ iſrl'. Et ſꝫm oēs ad minꝰ orabit ꝓ me cū venerit ad celū. Aut iā eſt in celo. vl' vt iā dictuꝫ ē. erit ibi. tūc ſcient illos q̄ ꝓ eis orauerunt. ꝛ ꝓ eis orabunt. imo etiā ſi ſuffragantes ꝓpter pctā ſua ill' nō ꝓfuiſſent. adhuc ꝓ eis orabunt. Et rō ē. qꝛ amicitia i vtuoſo cōſiderat affectuꝫ plus q̄ꝫ effectū. ſunt aūt tunc hii in charitate ꝑfecta. ꝑ qu oꝛo eoꝝ expſſa audit' facilit'. Secꝰ aūt eſt de viuo qñ ꝓ eo oro. qꝛ forte ignorat ꝙ ꝓ eo oro. ꝛ ſic non orabit ꝓ me. Itē forte ē pctōr. ꝛ ſic modicū valebit Itē ſi ē iuſtꝰ nō tñ in voto ſemꝑ exaudit'.

F ¶ In ſexto exñtibꝰ loco. ſ. in purgatorio ꝓſunt ſuffragia. Tum qꝛ charitatē hñt q̄ facit eos capaces. Tū etiā qꝛ de nr̄a fidelium ſunt ſocietate. vt tactum fuit de exñtibus i lymbo puerorum de cōione eccl'ie. De loco huius purgatorij ſex ſūt vidēda. q̄ tradit Tho. ſuꝑ. iiij. diſ. xxj. Primo ꝙ ſit ꝓbat' auctoritate ſcpture. ꝑ illō. ij. Mach. xij. Sācta ꝗꝛ ſalubris ē cogitatio ꝓ defūctis exorare. vt a pctis ſoluant'. q̄ purgant' Itē ꝓbat Greg. iiij. dyal'. ꝑ exēpla plura. Et ꝑ illud. j. Coꝛ. iij. Si q̄s edificauerit ſuꝑ fundamentuꝫ hoc. id ē. xp̄m aurum argētum ꝛ lapides ꝑciosos. et ſeq̄tur videlꝫ lignum. fenum ꝛ ſtipulā vniuſcuiuſq; opus q̄le ſit ignis ꝓbabit. Itē Dionyſius vlti. ca. cel'. hierar. cōmemorat rituꝫ ꝓmitiue eccl'ie orantem ꝓ mortuis. Itē autoritate phoꝝ Socrates. n. libro q̄ dr̄ phedron platonis. quecūq; inq̄t aie ꝓuidebūt' mediocrit' egiſſe veniēt i locū vbi ꝑ penas abſoluent'. Et ponit aias bonas habe

re nullā penā. mediocriter bonas. me
diocrē hic penā. malas aūt magnas.
Ad idē ē Auicēna. ix. metaph. ſue. ca.
vltio. q̄ tñ machometiſta fuit. Ad idē
eſt Hermes Termegiſt⁹ ad Eſcula,
piū. Nōne etiā ſic Oportet ſatiſfacere
quēcūq₃ penitētē. ſ₃ aliq̄ moriūt̄ i cha
ritate q̄ nō ſatiſferūt ꝓ pctis ꝑterit̄. ḡ
oportet i futuro alicubi ſatiſfacere ⁊ h̄
eſt purgatoriū. Exēplis ꝓbat Grego.
G .iiij. dial. Secūdo notat ꝙ triplex ē
purgatoriū. Vnū in p̄nti vita ꝑ tribu
lationes toleratas vt oportet. Aliud
in alia vita ſm legē cōmunē. tā ꝓpe in
fernū dānatoꝝ. vt idē ſit ignis q̄ dam
natos cruciat. ⁊ q̄ electos purgat. Si
cut ab eodē igne aurū purgat̄. ⁊ ferrū
cremat̄. vt exēplificat. Tertiū purga,
toriū eſt ſm diſpenſationē. ⁊ ſic quan
doq₃ in diuerſis locis aliq̄ puniri le,
gunt̄. vel ad viuoꝝ inſtructionē. vl' ad
mortuoꝝ ſubuentionē. vt viuentibus
eorum pena innoteſcēs ꝑ ſuffragia ec
cleſie mitiget̄. Tertio notat ꝙ duplex
eſt pena aiarū i purgatorio. Vna ſen
ſus qua diuia iuſticia ꝑ ignem punit.
Alia dāni q̄ cōſiſtit in ꝑuatione viſio,
nis beatifice ad tpus. Et de vtraq₃ di,
cit. ꝙ minia pena purgatorij excedit
maximā penā hui⁹ vite. Vñ Aug. de
Va ⁊ falſa pnia. Hic ignis purgatiōis
⁊ ſi eternus non ſit. miro mō eſt ḡuis.
excedit eñ omnē penā quā vnq₃ quis
paſſus eſt in hac vita. Nunq₃ in carne
tanta inuēta eſt pena. licet mirabilia
martyres paſſi ſint tormenta. ⁊ multi
nequit̄ iniqui quāta ſepe ſuſtinuerūt
ſupplicia. Itē Aug. libro de igne pur
gatorij. Dic aliqs. Nō ad rem ꝑtinet
q̄diu moras habeā. tñ vt ad vitā eter,
nē ꝑueniam. Nemo hoc dicat fratres
chariſſimi. q2 ille ignis purgatori⁹ du
rior erit q̄₃ quicq̄d poteſtis in ſeculo.
aut videre. aut excogitare. Et ſtatim
ſubiungit. Ideo totis virib⁹ vnuſq̄ſq₃
laboret capitalia crimia ⁊ minuta pec
cata ita operib⁹ bonis redimere. vt ex
ipſis nihil videat̄ remanere qđ ignis
ille poſſit abſumere. Exemplificat ibi
q̄₃ durꝝ ſit hic digitū₃ modicū in igne
tenere. q̄nto plus totā aia₃ medullit⁹
Dicit etiā cōis theologoꝝ opinio. ꝙ
purgarorij pena incōꝑabilit̄ ē maior
penis mūdi. De pena dāni ꝓbat. quia
quāto aliq̄d magis deſiderat̄. tāto ei⁹
abſentia eſt moleſtior. ⁊ q2 affect⁹ q̄ de
ſiderat̄ ſummū bonū poſt hāc vitā in
aiabus ſctis intēſior eſt. q2 nō retarda
tur affect⁹ moleſtia corꝑis. ⁊ etiā q2 ter
min⁹ fruēdi tā ſummo bono adueniſ,
ſet. niſi aliq̄d impediret. iō ꝺ tardatio
ne maxie affligunt̄. De pena ſenſus
ꝓbat. q2 cū dolor nō ſit leſio ſ₃ leſiōis
ſenſus. tāto magis aliq̄s dolet ꝺ aliq̄
leſiuo. quāto magis ē ſenſitiuū. Vñ
leſiones q̄ fiūt in locis maxie ſenſibi,
libus. vt in oculo ⁊ in ſilib⁹ mēbris.
maximū dolorē cauſant. Et q̄a totus
ſenſus corꝑis eſt ab aia. iō ſi in ipſam
anima₃ aliq̄d leſiuū agat. de ncc̄itate
oportet ꝙ maxie affligat̄. Quarto H
notat ꝙ aie volūtarie ⁊ cu₃ mag̃ patia
ſuſtinēt penā purparorij. Pat₃. q2 ha
bēt cor rectū. ⁊ ꝑ ꝯñs ꝯformāt volūta,
tatē ſuā diuie voluntati ⁊ iuſticie. Itē
ois ſapiēs vult illud ſine q̄ nō p̄t ꝑue,
nire ad finē intētū. ſ₃ ſine illa pena nō
p̄nt venire in celū. Itē petūt ſuffragia
cū maxio deſiderio. ſm illō Job. xix.
Miſeremi mei miſeremi mei ſaltem
vos amici mei. Habēt eñ aie purga,
torij q̄druplicē ſcia₃. vnā ꝑ ſpēs influ,
xas a deo. ſic̄ alie ſbe ſepate. Scđa₃ ꝑ
ea q̄ hic didicerūt. Tertiā ꝑ anias illic
aduenietes. Quartā ꝑ āgelos bonos
reuelātes. Quinta₃ ꝑ malos. ſc₃ aliq̄ñ
eas ſm Tho. deridētes. Quito no I
tat. Boni angeli nō puniūt aias i pur
gatorio. q2 eoꝝ ꝯciues ſūt amiciſſimi
tñ poſſibile ē ꝙ eas ad loca penarum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

deducāt. nec cruciant miſterio demo-
nū. q2 aie eoꝝ victores fuert. Poſſibi-
le tñ ē. ꝙ ipi demões q̄ ð pctis hoīz le
tant aias comitent cū deducūt ab an
gelis ſctis ⁊ aſſiſtant purgādis. Tū vt
earū penis ſatient. Tū vt i earū exitu
a corpe ſuū aliq̄d recipiāt. In h aūt ſe
culo qñ adhuc locꝰ pugne ē puniunt
hoies ⁊ a malis āgelis ſic ab hoſtibꝰ.
vt ptz de Job. ⁊ a bonis. vt ptz de Ja-
cob cuiꝰ neruꝰ femoris angelo pcutiē
te emarcuit. Geñ. xxxij. Sola aūt di-
uina iuſticia aias igne mediāte purgat
Sic aurifaber p ignē aurū. ſic tribula
granū ⁊ cauterio medicꝰ morbū. Que
dā etiaz ibi pctā leuia illuc deportata
purgāt. vt dic Greg. iiij. dial. ⁊ Aug.
de vera pnia. Omes ꝰo pene p pctis
q̄ntūcūqȝ q̄uibꝰ debite. q̄s penas nō
plene deleuit h cōtritio. ibi ignis pur
gabit. Sic pz ꝙ i purgatorio ſūt q̄dru
plices pene. Prio carcer loci malꝰ. q̄a
in t'ra ꝓpe iſernū. Scdo ignis vnifor
mis ſʒ ſm diuinā iuſticiā difformiter
cruciās. Tercō demonū aſſiſtētia cru
ciatiua. Q̄rto puatio btitudis. Eſt āt
triplex ignis purgatorij. Primꝰ ē in
alio mūdo i purgatorio q̄ erit acerbiſ-
ſimꝰ. Cuiꝰ officiū ē triplex. videlz pur
gare a pctis venialibꝰ. a penis p mor
talibꝰ ꝯtritis. ⁊ p venialibꝰ p q̄bꝰ h nō
eſt ſatiſfactū. ⁊ ab alijſ ſcorijs aie q̄ ſūt
habitꝰ vicioſi. errores. ⁊ fomes. Scds
ignis ē citiꝰ purgatoriꝰ q̄ erit i ꝯflagra
tione mūdi. Tertiꝰ purgatoriꝰ ignis ē
tribulatio p̄ntis vite. ⁊ ille m̄lto plus
purgat ⁊ citiꝰ q̄ ignis i loco purgato-
rij. q2 meritū etiā p̄ñie auget ⁊ modicꝰ
multū de pctōꝝ penis delet. ⁊ morta-
lē culpā ⁊ veniālē delere p̄t q̄ ad penā.
ſʒ ignis purgatorij p̄mi ſolū delet ve-
niale pctm̄ ⁊ penas debitas p mortali
bus ꝯtrit. ⁊ venialibꝰ. ſʒ nihil meret ð
gaudio. ⁊ icōpabilit tñ ē maior tertio
R. igne. ¶ Sexto nōt ꝙ vna aia citiꝰ pur
gat q̄ȝ alia. vt docet apls. j. Cor. iij. ex
emplificās ð ligno feno ⁊ ſtipula. q2 q̄
dā venialia ſunt maioris adherētie q̄ȝ
alia. ſm ꝙ affectꝰ magꝭ ad ea inclinat
⁊ fortiꝰ i eis figit. iō talia tardiꝰ purgā
tur. Que aūt aie acerbiꝰ purgāt. vel q̄
tardiꝰ ſciēdū. ꝙ acerbitas pene ꝯre
ſpōdet q̄ntitati culpe. ſʒ diuturnitas re
ſpōdet radicatione culpe in ſubiecto.
Vñ pōt ꝯtingere ꝙ aliq̄s in purgato
rio diutiꝰ moret q̄ minꝰ affligit. ⁊ ecō-
uerſo. Hia p̄fata ſunt Tho. vbi ſus.
Abbas Joachim li. ð ſemie ſcpturaꝝ
dic. Magni pctōres q̄ vere i fine vite
penitēt in purgatorio igne vſqȝ ad no
uiſſimū diē tres cremari oporte credē
di ſunt. Armicanꝰ. li. ð q̄ſti. armenoꝝ
li. xiij. dic. Veriſile ē m̄ltos vſqȝ ad re
ſurrectionē glioſaz oim electoꝝ i pur-
gatorio remāſuros q̄ m̄lta purgatiōe
indigebūt. ¶ Capitulum. ix.

Quo ad ſecūdū p̄ncipale. p q̄ vi A
delicet anie defunctorū iuuari
poſſint. Rñ. ſʒ Greg. iiij. dial.
Et doctores i. iiij. diſ. xlv. Prio vz ieiu
niū. Scdo plꝰ elemoſyna. Tertio plus
orō. Q̄rto maxime ſacrificiū altaris. ſp
intelligēdo ceteris paribꝰ. Sub illis m̄
quatuor plura alia comp̄hēdunt. ſic
dictū eſt ſupra tertio p̄cepto de ſatiſfa
ctione. Primo valet ieiuniū. vel vigi
lia. abſtinentia a delectationibꝰ. cibis
vel alijs ſolatijs corporeis alias licitꝭ
Siliter aſperitas lecti ⁊ veſtiū. flagel
latio. genuflexio ⁊ pegrinatiōes. ꝯtri-
tio. ⁊ hmōi. ⁊ hec aiabus applicata va
lent p viā iuſticie ⁊ p modū ſolutiōis
pene. Unde dicit. xiij. q. iij. aia. Jeiu-
nia viuentiū ſunt auxiliū defunctoꝝ.
ſic ꝙ deꝰ ea acceptat p aiabus defun-
ctoꝝ tanq̄ȝ p ipſas hoc factuz eēt. Vñ
beatus Dñicus ferrea catena triplicē
diſciplinā om̄i nocte recepit. Unā p
ſe. aliā p defunctis. tertiā p peccatori
bus viuis. Nā ſi q̄s in carcere exiſtētē